

(דברים לב) **כִּי חִלַּק יי' עִמּוֹ וְגו', וְהָיָה יְתִיב.**

השני - לבני העולם, שמי שיש לו חלק בעם ובארץ הקדושה, יושב בצל האמונה, לקבל את האורחים, לשמח בעולם הזה ובעולם הבא, וצריך לשמח את העניים. מה הטעם? משום שהחלק של אותם אורחים שזמן, הוא לעניים. ואותו שיושב בצל הזה של האמונה, ומזמין את האורחים העליונים הללו, אורחי האמונה, ולא נותן להם חלקם, כלם קמים ממנו ואומרים: (משלי ב) **אל תלחם את לחם רע עין וגו'.** נמצא שאותו שלחן שתקן - שלו הוא, ולא של הקדוש ברוך הוא. עליו כתוב (מלאכי ב) **וזריתי פרש על פניכם וגו', פרש חגיכם, ולא חגי.** אוי לו לאותו אדם בשעה שאורחי האמונה הללו קמים משלחנו.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל ימיו היה עומד בפרשת דרכים לזמן אורחים ולסדר להם שלחנות. עכשו שמזמינים אותו ואת כל הצדיקים ואת דוד המלך ואין נותנים להם את חלקם, אברהם עומד מהשלחן וקורא: (במדבר טז) **סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה.** וכלם עולים אחריו. יצחק אמר, (משלי יג) **ובטן רשעים תחסר. יעקב אמר, (שם כג) פתח אכלת תקיאנה.** ושאר כל הצדיקים אומרים, (ישעיה כח) **כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום.**

דוד המלך אמר, והשלים דינו, שכתוב (שמואל א-ב) **ויהי כעשרת הימים ויגף ה' את נבל וימת.** מה זה אומר? משום שדוד שאל מנבל ונעשה לו אורח, ולא רצה. וזה הזמין אותו, ולא נתן לו חלק.

כִּי חִלַּק יי' עִמּוֹ וְגו', וְהָיָה יְתִיב. **תְּנִינָא, לְבָנֵי עֲלָמָא, דְּמֵאן (דף ק"ד ע"א) דְּאִית לִיה חוּלְקָא בְּעַמָּא וּבְאַרְעָא קְדִישָׁא, יְתִיב בְּצִלָּא דְּמַהִּימְנוּתָא, לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין, לְמַחְדֵּי בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאִתִּי וּבְעֵי לְמַחְדֵּי לְמַסְכְּנֵי. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּחוּלְקָא דְּאִינוּן אוֹשְׁפִיזִין דְּזַמִּין דְּמַסְכְּנֵי הוּא. וְהָיָה דְּיְתִיב בְּצִלָּא דָּא דְּמַהִּימְנוּתָא, וְזַמִּין אוֹשְׁפִיזִין אֵלִין עֲלָאִין, אוֹשְׁפִיזֵי מַהִּימְנוּתָא, וְלֹא יְהִיב לֹון חוּלְקִיהוּן, כְּלָהוּ קִימֵי מְנִיָּה, וְאַמְרֵי (משלי כג) **אל תלחם את לחם רע עין וגו', אשתכח דההוא פתורא דתקין, דיליה הוא, ולא דקודשא בריך הוא, עליה כתיב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם וגו', פרש חגיכם, ולא חגי.** ווי ליה לההוא בר נש, בשעתא דאלין אושפיזי מהימנותא קיימי מפתוריה.**

וְאָמַר רַבִּי אַבָּא, אַבְרָהָם, כָּל יוֹמוֹי הָיָה קָאִים בְּפִרְשַׁת אוֹרְחִין, לְזַמְנָא אוֹשְׁפִיזִין, וּלְתַקְנָא לֹון פְּתוּרֵי, הַשְּׁתָּא, דְּמִזְמַנִּין לִיה, וּלְכַלְהוּ צְדִיקָאֵי, וּלְדוּד מְלָפָא, וְלֹא יְהִיב לֹון חוּלְקִיהוּן, אַבְרָהָם קָאִים מִפְּתוּרָא, וְקָרִי, (במדבר טז) **סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה. וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר, (משלי יג) **ובטן רשעים תחסר. יעקב אמר, (שם כג) פתח אכלת תקיאנה.** ושאר כל צדיקיא אמרי, (ישעיה כח) **כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום.****

דְּדוּד מְלָפָא אָמַר, (חבר באן) וְאַשְׁלִים דִּינוֹי, דְּכִתִּיב, (שמואל א כה) וְיִהְיֶה כְּעֶשְׂרֵת הַיָּמִים וַיִּגּוֹף יי' אֶת נָבֶל וַיָּמָת. מְאִי קָא מִיִּירֵי. בְּגִין דְּדוּד שָׁאֵל לְנָבֶל, וְאַתְעֵבִיד לִיה אוֹשְׁפִיזָא, וְלֹא בְּעָא. וְדָא זַמִּין לִיה, וְלֹא יְהִיב לִיה חוּלְקָא, וּבְאִינוּן עֶשְׂרֵה

יומין דדוד מלפא דאין עלמא,
אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים
ליה ביש יתיר מנבל.

אמר רבי אלעזר (בגין כד) אורייתא
לא אטרח עליה דבר נש
יתיר, אלא כמה דכייל, דכתיב, (דברים
טו) איש כמתנת ידו וגו'. ולא לימא
איניש אכול ואשבוע וארווי
בקדמיתא, ומה דישתאר אתן
למספני, אלא רישא דכלא
דאושפיזין הוא, ואי חדי
לאושפיזין ורוי לון, קדשא ברין
הוא חדי עמיה, ואברהם קרי עליה,
(ישעיה נח) אז תתענג על יי' וגו'. ויצחק
קארי עליה, (ישעיה נד) כל כלי יוצר
עליך לא יצלח. אמר רבי שמעון,
האי, דוד מלפא אמר ליה, בגין
דכל זיינין דמלפא, וקרבין דמלפא,
בידוי דדוד אתפקדו, אבל יצחק
קאמר, (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה
זרעו וגו', הון ועושר וגו'.

יעקב אמר, (ישעיה נח) אז יבקע פשחר
אורף וגו', שאר צדיקיא
אמרי, (ישעיה נח) ונחף יי' תמיד
והשביע וגו', דוד מלפא אמר, (ישעיה
נד) כל כלי יוצר עליך לא יצלח,

ובאותם עשרה ימים שדוד המלך דן את
העולם, נדון עליו אותו אדם שהשלים לו רע
יותר מנבל.

אמר רבי אלעזר, (משום כף) אין התורה מטריחה
על אדם יותר, אלא כמו שהוא יכול, שכתוב
(דברים טו) איש כמתנת ידו וגו'. ולא יאמר אדם
אכל ואשבוע ואשתה בראשונה, ומה שישאר
אתן לעניים. אלא ראשית הכל הוא של
האורחים. ואם שמח את האורחים והשקה
אותם, הקדוש ברוך הוא שמח עמו, ואברהם
קורא עליו, (ישעיה נח) אז תתענג על ה' וגו'. ויצחק
קורא עליו, (שם נד) כל כלי יוצר עליך לא יצלח.
אמר רבי שמעון, את זה דוד המלך אמר אותו,
משום שכל כלי הזין של המלך והקרבות של
המלך נפקדו ביד דוד. אבל יצחק אמר, (תהלים
קב) גבור בארץ יהיה זרעו וגו', הון ועושר וגו'.
יעקב אמר, (ישעיה נח) אז יבקע פשחר אורף וגו'.
שאר הצדיקים אומרים, (שם) ונחף ה' תמיד
והשביע וגו'. דוד המלך אמר, (שם נד) כל כלי
יוצר עליך לא יצלח, שהרי הוא נפקד על כל
כלי הזין של העולם. אשרי חלקו של האדם
שזוכה לכל זה. אשרי חלקם של הצדיקים
בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (שם ט)
ועמך כלם צדיקים וגו'.

ולקחתם לכם ביום הראשון וגו'. רבי שמעון
פתח, (שם מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו
יצרתיו אף עשיתיו. כל הנקרא בשמי - זה אדם,
שהקדוש ברוך הוא ברא אותו בשמו (בדמותו),
שכתוב (בראשית ב) ויברא אלהים את האדם
בצלמו. וקרא לו בשמו, בשעה שהוציא אמת
ודין בעולם, ונקרא אלהים, שכתוב (שמות כב)
אלהים לא תקלל.

דקא הוא על כל זייני עלמא אתפקד. זפאה חולקיה דבר נש, דזכי לכל
האי. זפאה חולקיהון דצדיקיא, בעלמא דין, ובצלמא דאתי, עלייהו
כתיב (ישעיה ט) ועמך כלם צדיקים וגו'.

ולקחתם לכם ביום הראשון וגו', (ויקרא כ"ג) רבי שמעון פתח, (ישעיה מג) כל
הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. כל הנקרא
בשמי, דא אדם, דקודשא בריך הוא ברא ליה בשמיה (נ"א בדיוקניה), דכתיב,
(בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו. וקרא ליה בשמיה, בשעתא דאפיק
קשוט ודינא בעלמא, ואקרי אלהים, דכתיב, (שמות כב) אלהים לא תקלל.

רעיא מהימנא

פקודא (מ"ו) דא ליטול לולב ביהווא יומא באינון זינין דיליה והאי רזא אוקימנא ואוקמוה תבריא כמה דקודשא בריה הוא נטיל לון לישראל בהני יומין וחדיי בהון. אוף הכי ישראל נטלי ליה לקודשא בריה הוא לחולקיהון וחדאן ביה. ודא הוא רזא דלולב. ומינין דביה דאיהו רזא דיוקנא דאדם והא אתמר. (ע"כ רעיא מהימנא).

קרא ליה בשמיה, דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ושפיר. הא אוקימנא, דכתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, בשעתא דזווגא אתמר. וכך הוא בזווגא דתרווייהו, בצלם ודמות. ואדם מדכר ונוקבא נפק. ויברא אלהים את האדם בצלמו, בספרא דשלמה מלכא אשפחנא, דבשעתא דזווגא (דף ק"ד ע"ב) אשתכח לתתא, שדר קדשא בריה הוא חד דיוקנא כפרצופא דבר נש, רשימא חקיקא בצולמא, וקיימא על ההוא זווגא. ואלמלא אתיהיב רשו לעינא למחזי, חמי בר נש על רישיה חד צולמא, רשימא כפרצופא דבר נש, ובההוא צולמא אתברי בר נש, ועד דקיימא (ס"א ועד לא קיימא) ההוא צולמא דשדר ליה מאריה על רישיה, וישתפח תמן, לא אתברי בר נש, הדא הוא דכתיב, ויברא אלהים את האדם בצלמו.

ההוא צלם אזדמן לקבליה, עד הנפיק לעלמא. כד נפק, בההוא צלם אתרבי, בההוא צלם אזיל, הדא הוא דכתיב, (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. והאי צלם איהו מלעילא.

בשעתא דאינון רוחין נפקן מאתריהו, כל רוחא ורוחא אתתקן קמי מלכא קדישא בתקוני יקר, בפרצופא דקאים ביהאי עלמא. ומההוא דיוקנא תקינא יקר, נפיק האי

רעיא מהימנא

מצוה (מ"ז) זו לטל לולב באותו יום עם אותם המינים שלו, והסוד הזה בארנו, ופרשוה החברים, כמו שהקדוש ברוך הוא נוטל את ישראל בימים הללו ושמת בהם, אף כך ישראל נוטלים את הקדוש ברוך הוא לחלקם ושמתים עמו. וזהו הסוד של הלולב והמינים שבו, שהוא סוד הדמות של אדם, והרי נתבאר. (ע"כ רעיא מהימנא).

קרא לו בשמו, שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, ויפה. הרי בארנו, שכתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, בשעה שהזווג נאמר. וכך הוא בזווג של שניהם, בצלם ודמות. ואדם יצא מזכר ונקבה.

ויברא אלהים את האדם בצלמו. בספרו של שלמה המלך מצאנו, שבשעה שהזווג נמצא למטה, שולח הקדוש ברוך הוא דיוקן אחד כמו פרצוף אדם, רשום חקיק בצלם, ועומד על אותו זווג. ואלמלא נתנה רשות לעין לראות, רואה אדם על ראשו צלם אחד רשום בפרצוף של אדם, ובאותו צלם נברא האדם. ועד שעומד (טרם שעומד) אותו צלם ששלח לו רבונו על ראשו וימצא שם, לא נברא האדם. זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו. אותו הצלם מזדמן כנגדו עד שיוצא לעולם. כשיוצא, הוא מתגדל עם אותו צלם, באותו צלם הולך. זהו שכתוב (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש. והצלם הזה הוא מלמעלה.

בשעה שאותן רוחות יוצאות ממקומן, כל רוח ורוח מתתקנת לפני המלך הקדוש בתקוני כבוד, בפרצוף שעומד בעולם הזה, ומאותו דיוקן תקינן כבוד יצא

צֶלֶם. וְדָא תְּלִיתָאָה לְרוּחָא, וְאַקְדִּימַת בְּהַאי
 עֲלָמָא, בְּשַׁעְתָּא דְזוּוּגָא אֲשַׁתְּכַח. וְלִית לָךְ
 זוּוּגָא בְּעֲלָמָא, דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח צֶלֶם בְּגוּוּיָהּוּ.
 אֲבָל יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין, הַאי צֶלֶם קְדִישָׁא,
 וּמֵאַתֵּר קְדִישָׁא אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוּיָהּוּ. וְלַעֲוֹבְדֵי
 כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, צֶלֶם מְאִינוּן זִינִין בִּישִׁין.
 מְסֻטְרָא דְמְסֻאֲבוּתָא אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוּיָהּוּ. וְעַל
 דָּא, לֹא לִיבְעֵי לִיהּ לְאַיְנִישׁ, לְאַתְּעֲרָבָא צוּלְמָא
 דִּילִיהּ, בְּצוּלְמָא דְעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, בְּגִין
 דְּהַאי קְדִישָׁא, וְהַאי מְסֻאֲבָא. תָּא חֲזִי מַה בֵּין
 יִשְׂרָאֵל וְלַעֲוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְכוּ'.

דְּכֶתִיב (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְּהִיָּה
 לָכֶם, דְּהָא יוּמָא דָּא, מִמְּלַפָּא הוּא
 בְּלַחֲדוּדֵי, חֲדוּוּתָא דִּילִיהּ בְּהוּ בִישְׂרָאֵל. מְתַל
 לְמַלְפָּא דְזַמִּין אוּשְׁפִיזִין, אֲשַׁתְּדְּלוּ בְּהוּ כָּל בְּנֵי
 הַיִּכְלִיָּה, לְבַתֵּר אֲמַר מְלַפָּא, עַד פֶּאן אָנָּא וְאַתּוּן
 אֲשַׁתְּדְּלָנָא כְּלָהוּ בְּאוּשְׁפִיזִין, וְקַרְבָּתוּן קְרַבְנִין
 עַל שְׂאֵר עַמִּין בְּכָל יוּמָא, מִפֶּאן וְלָהֲלֵאָה, אָנָּא
 וְאַתּוּן גִּיחְדֵי יוּמָא חַד, הָדָא הוּא דְכֶתִיב בַּיּוֹם
 הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְּהִיָּה לָכֶם. לָכֶם: לְקַרְבָּא
 קְרַבְנִין עֲלֵיכוּ. אֲבָל אוּשְׁפִיזֵי מְהִימְנוּתָא,
 בְּמַלְפָּא מִשְׁתַּכְּחֵי תְּדִירָא. וּבִיוּמָא דְחֲדוּוּתָא
 דְּמַלְפָּא, כְּלָהוּ מִתְּכַנְפֵי עַמִּיָּה, וּמִשְׁתַּכְּחִין. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, עֲצַרְתָּ, תְּרַגּוּמוֹ: כְּנִישׁוּ.

וְהַאי יוּמָא, יַעֲקֹב הוּא רִישָׁא לְחֲדוּוּתָא, וְכָל
 אִינוּן אוּשְׁפִיזֵי חֲדָאן עַמִּיָּה. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (דברים לג) אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹד. וּכְתִיב,
 (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
 אֶתְפָּאֵר.

וַיִּקְחוּ אֱלִיךְ שְׁמֹן זֵית זַף פְּתִית לְמָאור וְגו',
 (ויקרא כ"ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא אוּקְמוּהָ.
 אֲבָל אָמַאי אֲסַמִּיךְ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרֻשָׁה
 דָּא, לְפִרְשַׁת מוֹעֲדִים. אֵלָּא, כְּלָהוּ בּוֹצִינִין עֲלֵאִין, כְּלָהוּ בּוֹצִינִין לְאַדְלָקָא

הַצֶּלֶם הַזֶּה. וְזֶה שְׁלִישֵׁי לְרוּחַ,
 וּמְקַדִּימָה בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּזַמַּן
 שְׁנַמְצָא הַזֶּה. וְאִין לָךְ זוּוּג
 בְּעוֹלָם שְׁלֹא נִמְצָא כְּתוּכֶם צֶלֶם.
 אֲבָל יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, הַצֶּלֶם הַזֶּה
 קְדוּשׁ, וּמְקוֹם קְדוּשׁ הוּא נִמְצָא
 כְּתוּכֶם. וְלַעֲוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת
 צֶלֶם מְאִוְתֶם הַמִּינִים הַרְעִים,
 מִצַּד הַטְּמֵאָה נִמְצָא כְּתוּכֶם. וְעַל
 כֵּן לֹא צְרִיךְ לְאַדָּם לְעַרְב צֶלֶם
 שְׁלוֹ בְּצֶלֶם שֶׁל עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, מִשּׁוּם שֶׁזֶה קְדוּשׁ - וְזֶה
 טְמֵא. בֵּא רְאֵה מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל
 לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְכוּ'.

שְׁכַתּוֹב (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 עֲצַרְתָּ תְּהִיָּה לָכֶם, שְׁהַרִי הַיּוֹם
 הַזֶּה מִהַמְּלֶךְ הוּא בְּלַבְדוֹ, שְׁמַחְתוּ
 עִם יִשְׂרָאֵל. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהַזְּמַן
 אוֹרְחִים, וְהַשְׁתַּדְּלוּ עִמָּהֶם כָּל בְּנֵי
 הַיִּכְלוֹ. אַחַר כֵּף אָמַר הַמְּלֶךְ: עַד
 פֶּאן אָנִי וְאַתֶּם הַתְּעַסְקִינוּ כָּלֶם
 בְּאוֹרְחִים, וְהַקְרַבְתֶּם קְרַבְנוֹת עַל
 שְׂאֵר הָעַמִּים בְּכָל יוֹם, מִפֶּאן
 וְהִלָּאָה אָנִי וְאַתֶּם נִשְׁמַח יוֹם
 אַחַד. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 עֲצַרְתָּ תְּהִיָּה לָכֶם. לָכֶם, לְהַקְרִיב
 קְרַבְנוֹת עֲלֵיכֶם. אֲבָל אוֹרְחֵי
 הָאֵמוּנָה נִמְצָאִים בְּמֶלֶךְ תְּדִיר,
 וּבַיּוֹם שֶׁל שְׁמַחַת הַמְּלֶךְ, כָּלֶם
 מִתְּכַנְפִּים עִמּוֹ וְנִמְצָאִים. וְעַל זֶה
 כְּתוֹב עֲצַרְתָּ, תְּרַגּוּמוֹ: כְּנוּס.

וְהַיּוֹם הַזֶּה יַעֲקֹב הוּא רִאשׁ
 לְשַׁמְחָה, וְכָל אוֹתֶם אוֹרְחִים
 שְׁמַחִים עִמּוֹ. וְעַל כֵּן כְּתוֹב (דברים
 לג) אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹד.
 וּכְתוֹב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי
 אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.
 וַיִּקְחוּ אֱלִיךְ שְׁמֹן זֵית זַף פְּתִית
 לְמָאור וְגו'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַרִי
 פְּרֻשָׁה. אֲבָל לְמַה הַסְּמִיךְ
 הַקְּדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא פְּרֻשָׁה זֹ
 לְפִרְשַׁת מוֹעֲדִים? אֵלָּא כָּל

בּוֹצִינִין עֲלֵאִין, כְּלָהוּ בּוֹצִינִין לְאַדְלָקָא